

Kunsten å se hele bildet

Om boligpolitikk i Malvik kommune

Malvik kommune har gjennom mange år utmerket seg med en aktiv boligpolitikk, og har vist at mange vanskeligstilte på boligmarkedet kan hjelpes til å eie egen bolig. Kommunen har gjort boligpolitikken til en del av sin strategiske samfunnsplanlegging. Kommune-Norge har mye å lære av Malvik kommune sitt offensive arbeid med boligsosiale utfordringer.

*Bjørn Arild Gram,
Ordfører og leder av Regjeringens utvalg for
utredning av den sosiale boligpolitikken i Norge*

Den nakne sannheten om Malvik

- Hvor var vi?
- Hvor ville vi?
- Hvordan skulle vi komme dit?
- Hvor skulle vi begynne?

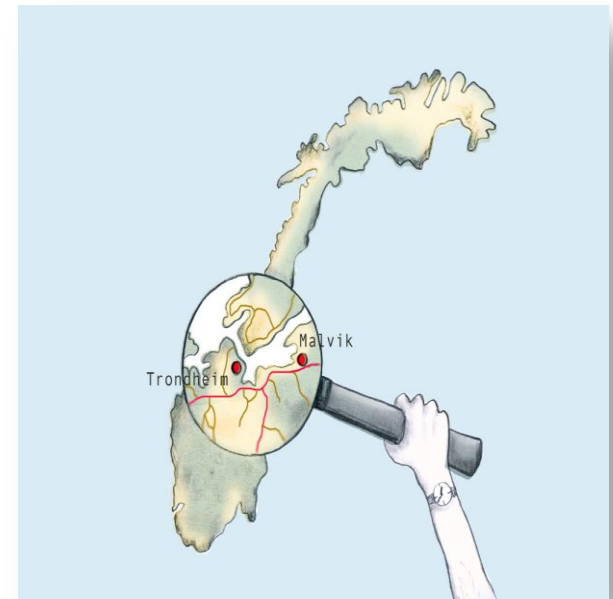

Hvem er vi?

Malvik kommune

- Snart 13000 innbyggere
- Ung befolkning / økende +60
- "Presskommune" - bolig og næring
- Stor handelslekkasje og arbeidspendling
- Betydelige økonomiske utfordringer de siste årene..

MEN: -kan vise til gode resultater de siste årene

Hvor var vi?

Hadde vi et enkelt utgangspunkt?

- Lange ventelister
- Flere kokker, mange virksomheter
- Lite kjente virkemidler
- Lite synlig og tilgjengelig kompetanse

Hva er føringene? Sentrale mål?

Tjenestene skulle være

- Virkningsfulle
- Trygge og sikre
- Involverende for brukerne, og gi dem innflytelse i eget liv
- Samordnet og preget av kontinuitet
- Effektive i forhold til ressursbruk
- Tilgjengelige og rettferdig fordelt

Hvordan skulle vi komme dit? Hadde vi uoppnåelige delmål?

Våre delmål

- Effektiv og samordnet boligformidling
- Avklare organisering av oppgaver
- Nye kriterier for tildeling av kommunal bolig
- Nye rutiner og regler for bruk av heldøgns institusjonsplass

Hvor skulle vi begynne? Kan man se en start et sted?

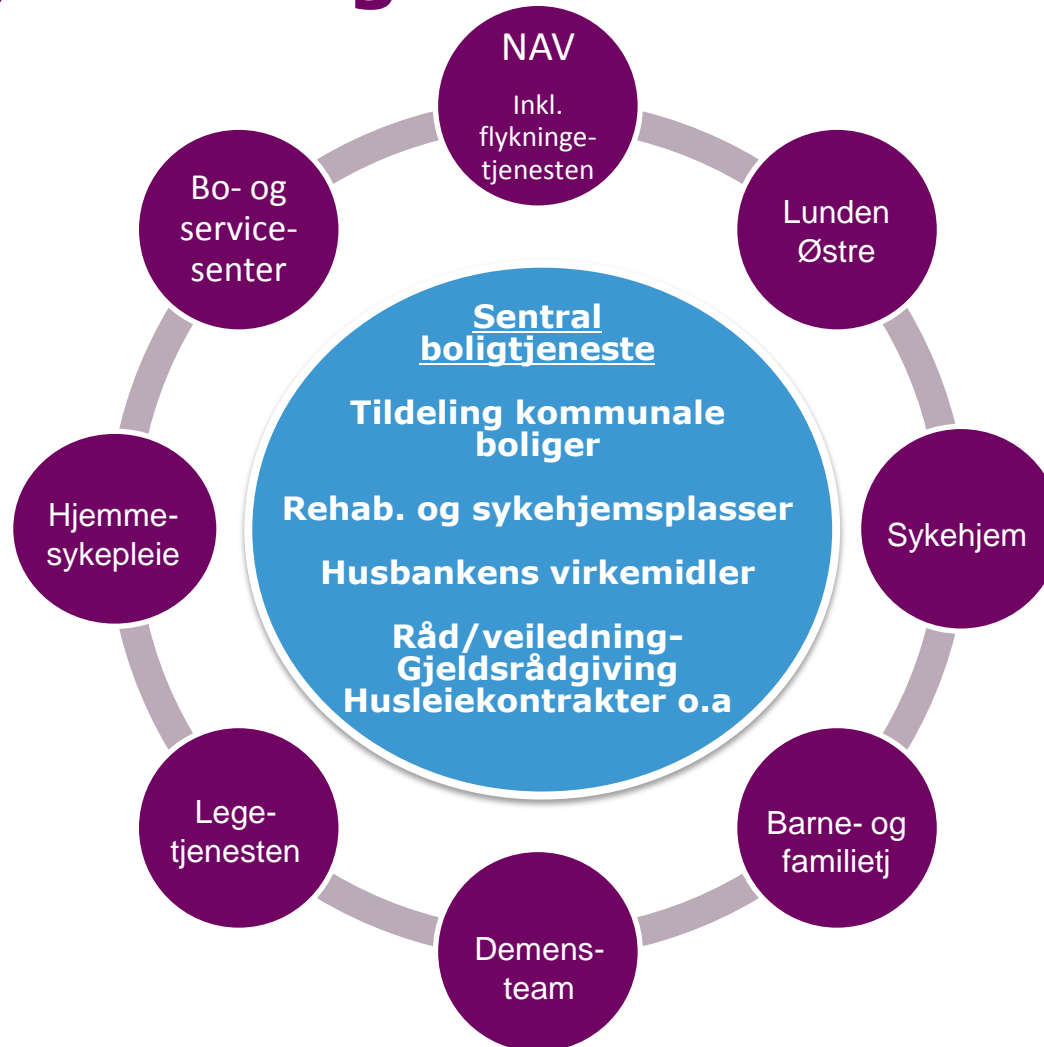
Langsiktige parallelle grunnleggende prosesser

- Verdigrunnlaget -> nytt syn på målgruppen
- Samfunnsdelen -> involvering på innbyggernivå
- Nye målsettinger -> "Vi har boliger, boformer og bomiljø som bidrar til mangfold og god livskvalitet"

Ny organisering

MALVIK
KOMMUNE

Etter omorganiseringen merker vi at vi kan
hjelp kommunens innbyggere på en helt annen
måte

*Unni, Ann-Kristin, Eli
Ann-Lisbet, Elise*

Vi kan ha forskjellige sko på,
men må gå i samme retning!

*Samhandling som veien til
bedre boligsosialt arbeid,
Erfaringshefte*

//

Vi trenger forbilder som Malvik
kommune i det boligsosiale arbeidet i Norge

*Christian Hellevang
Boligpolitisk rådgiver i KS*

Hvordan endrer man holdninger – andres og egne...?

- Bolig – i utgangspunktet et privat ansvar
- Brukermedvirkning på person- og systemnivå
- Helhetlig perspektiv – "Omsorg i et livsløp"
- Totalbehov og samlet mulighet for virkemiddelbruk

//

Omsorgskrisen skapes ikke av
eldrebølgen. Den skapes av
forestillingen om at omsorg ikke kan
gjøres annerledes enn i dag

*Kåre Hagen
leder "Hagenutvalget"*

//

Boligpolitikken vil kunne ha betydning for om kommunene lykkes med det forebyggende arbeidet, men også for å opprettholde Behandlings-effekter etter endt behandling og for gode rehabiliteringsprosesser

*Bolig og helse,
Samhandlingsreformens
betydning for boligpolitikken*

Hvordan har prosessen påvirket regelverket?

- Kriterier for tildeling av omsorgsbolig og gjennomgangsbolig
- Kriterier for inntak til heldøgns institusjonsplass

Kunsten er å se hele bildet

**Hvordan benytte
virkemidlene?**

**Mulighetene med
startlån?**

Startlån skal bidra til at innbyggere skal få mulighet til å etablere seg og bli boende i egen bolig.

//

Med bankens krav til inntekt trodde vi at vi aldri kom til å få boliglån, men så fikk vi både lån i bank og Startlån fra kommunen

Startlånmottakere

Månedsbudsjett Fagarbeider

21. mars 2011

Månedsbudsjett

Navn: **Fagarbeider**

Inntekter pr. måned (bruk TAB for å hoppe mellom felt)

Brutto lønnsinntekt	kr	28 000
Pensjons-/trygdeinntekt	kr	
Barnetrygd for 2 barn	kr	1 940
Barnebidrag (mottatt)	kr	2 000
Leieinntekt bileilighet (overført fra Boliglån)	kr	0
Bostøtte	kr	0
Andre inntekter	kr	2 000
Samlet bruttoinntekt pr. mnd		33 940
Skattetrekk (beregn dette hos www.skatteetaten.no)	kr	5 000 *3)
Nettoinntekt		28 940

Utgifter pr. måned

Boutgifter	Anslag pr. år	Beløp pr. mnd
Kommunale avgifter	0	kr 0
Bolig-/innboforsikring	0	kr 0
Strøm	15 000	kr 1 250
Vedlikehold bolig	0	kr 0
Husleie / fellesutgifter		kr 1 500
Sum boutgifter 14 861		
Andre utgifter		
Barnehage, SFO		kr
Barnebidrag (betalt)		kr
Sum		kr 0
Andre lån		
Studielån	Beløp	kr
Forbrukslån		kr
Sum andre lån		kr 0
Total lånebelastning	kr 2 300 000	
Sum utgifter		kr 14 861

Resultat før forbruksutgifter

14 079

Bare beregne boliglån

Hjelp

Resultat før forbruksutgifter (overført) 14 079

Beregning av forbruksutgifter pr. måned:

	Under 10 år	Over 10 år	Voksne
Ant. barn og voksne	1	0	1
Mat og drikke	1 222		2 220
Klær og sko	337		505
Helse og hygiene	238		550
Lek og fritid	479		910
Reiseutgifter	165		550
Sum pr. gruppe	2 540	0	4 735
Redusert med antatt stordriftsfordel	?		0
Sum personlige utgifter			7 275
Andre husholdsutgifter 2 person(er)			
Andre dagligvarer	280		
Husholdsartikler	380		
Møbler	370		
Telefon m.m.	1 470		
Bilkostnader	2 000	☐ Har ikke bil	
Sum husholdsutgifter			4 500
Familiens forbruksutgifter pr. måned			11 775

Satsene brukt over er en forenklet versjon av SIFO-2009 satsene

Hva inngår i tallene?

Overskudd etter SIFO-budsjettet

2 304

OBS!

*2) Du vil måtte betale 12111 pr. mnd. på det meste for dine boliglån.
Dette beløpet er 0 mere pr. mnd. enn det du budsjetterer med.
Resultatet over vil da endres til et overskudd på 2303.

*3) Har du ikke boliglån fra før vil låneopptaket medføre at du vil få en skatte-reduksjon på inntil 2570 pr. mnd. første år.
Har du boliglån fra før, må du beregne hvor mye mer/mindre renter du kommer til å betale, og trekke fra 28% av rentene i skatten du betaler.

Oversikt - kommunale boliger

Kommune	Innbyggere	Boliger
Malvik kommune	12 500	129 (26 gjennomgang)
Røros kommune	5 580	125
Orkdal kommune	11 000	180
Stjørdal kommune	20 000	400
Rana kommune	25 620	510
Steinkjer kommune	20 000	800
Trondheim kommune	175 000	4000
Meløy kommune	6 700	97
Ørland kommune	5 130	65
Hammerfest kommune	9 926	240

Dame – minstepensjonist med en tenåringsdatter

– bodde i kommunal bolig

– lavest inntekt av alle som søkte om startlån i 2009.

Pensjon	kr. 13.100,-
Barnetrygd	" 1.940,-
Barnebidrag	" 900,-
Bostøtte	" 2.400,-
Stipend	" 1.800,-
Samla inntekt	" 20.140,-

UTGIFTER:

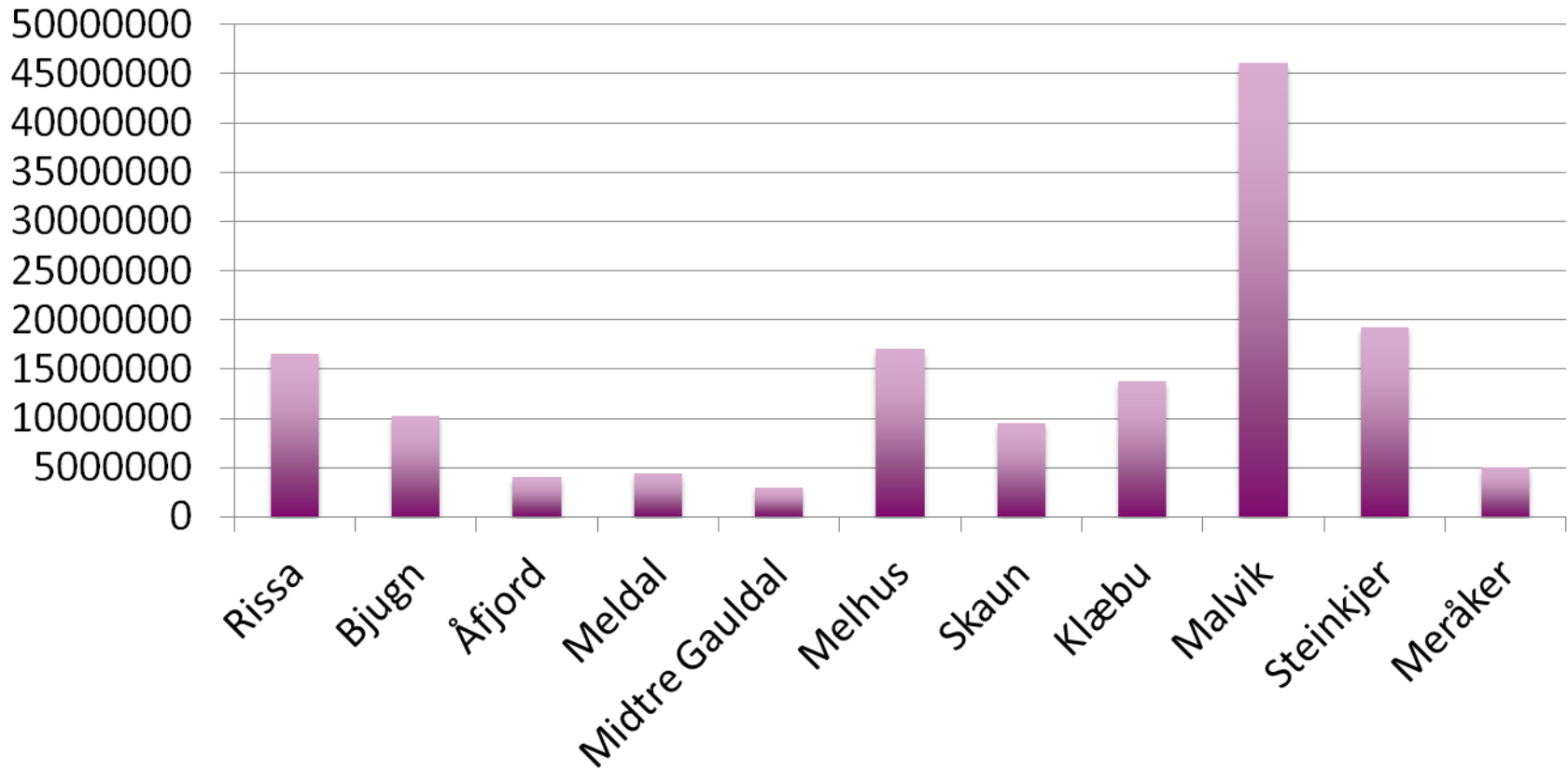
Levekostnader	" 11.200,-	kr. 11.200,-
Husleie	" 6.000,-	" 1.200,-
Forbrukslån	" 1.500,- Boliglån 1,450 mill	" 7.860,- fastrente 20 år 4,55% - 30 år
Strømutgifter	" 1.500,-	" 800,-
Samla utgifter	" 20.200,-	" 21.060,-

Etter mange rådgivningssamtaler fant hun og datteren en leilighet som de begge likte!

Selveier – pris kr.1.750.000,- De fikk kr. 300.000,- i tilskudd til etablering

Startlånbeløp 2011

//

Nå skammer vi oss ikke lenger når vi går hjem – vi har fått ny verdighet

Tidligere beboere i kommunal bolig

Ung uføretrygdet pr.01.01.2012

Brutto utbetalt i uføretrygd	kr. 16.300,-	
Statlig bostøtte i Malvik	" 1.400,-	Obs mer i storby
Samla månedlig inntekt	" 17.700,-	

Startlån kr. 1.900.000,-

30 års nedbetaling 20 års fastrente 3,3%

25 års nedbetaling kalkulasjonsrente 7%

Startlån til fullfinans	8.300,-	13.500,-
Husleie	1.200,-	1.200,-
Strømutgifter	1.200,-	1.200,-
Levekostnader 1 enslig	7.000,-	7.000,-

Samla utgifter pr. måned	kr. 17.700,-	22.900,-
Samla inntekter	17.700,-	17.700,-
Månedlig underskudd	0,-	5.200,-

Tilskudd til etablering

- Strengt behovsprøvd
- Prioritering
- Konfliktområder

Hvordan benytte virkemidlene? Hva er mulighetene?

- Refinansiering
- Gjeldsrådgiving
- Tapsfond

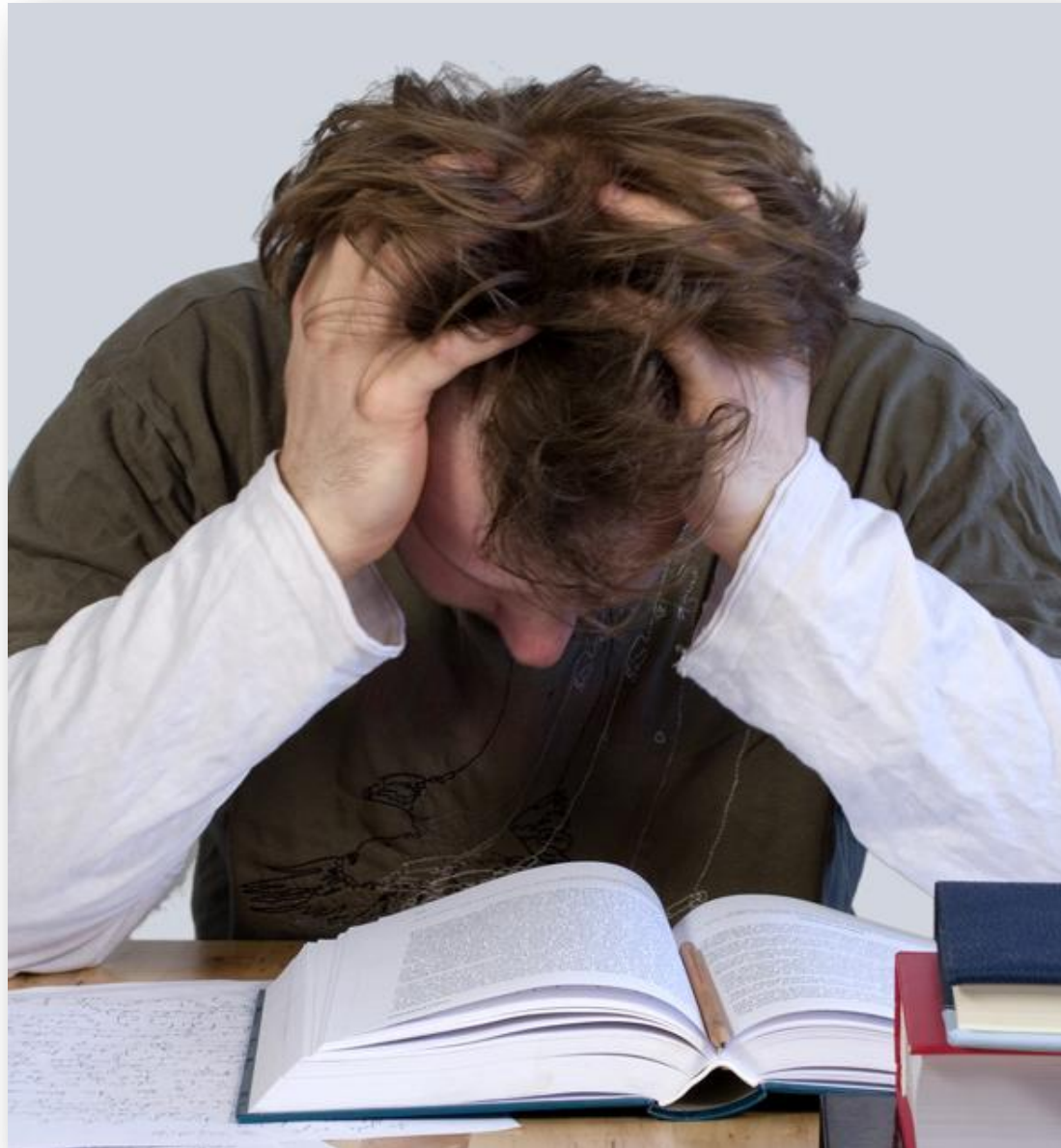

Tapsfond startlån

- Tapsfondene er bygd opp av tilskuddene kommunene får fra Husbanken. Kommunene tar de første 25% av restlånet – Husbanken dekker de siste 75%.
- Ca. 900 lån de siste 20 årene – ca. 300 pr. dags dato – 11 saker ligger på inkasso overvåking (bolig blir solgt med tap)
- Tapsfondene bør bygges i forhold til hvor mange saker en har på inkasso overvåkning.

Kunsten er å se hele bildet

Startlån og boligtilskudd utbetalt 2009 – 2010 - 2011

51 startlån fordelt på kr. 45,5 mill **63 startlån** fordelt på 37 mill - **71 startlån** fordelt på 47mill

- 10 - 24 34 Toppfinansiering
- 7 14 17 Refinansiering
- 16 11 9 Fullfinansiering trygdede
- 6 3 3 Fullfinansiering arbeidsinntekt
- 9 14 7 Utbedring av bolig
- 3 2 1 Andel i borettslag

• Boligtilskudd til etablering

• 2,7 mill 2,5mill 1mill

• Søker kommunestyret om at å få tatt opp Startlån i forhold til søknadsmengde og retningslinjer

Malvik kommune er et godt eksempel på engasjerende, målrettet og nytenkende boligsosialt arbeid. Dette gir resultater

Statsråd Liv Signe Navarsete

GOD STEMNING: Tone Wiig (f.v.), Liv Signe Navarsete, Terje Granmo, Eva Sivertsen, Ann-Lisbeth Hellevik Jensen, Tone Østvang, Unni Rapp Simonsen og Ann Kristin Larsen. Foto: Terje Pedersen, ANB

Fikk masse skryt, men ingen pris

Besøk oss gjerne på:

www.malvik.kommune.no

[Erfaringshefte bostedsløshet og boligpolitikk](#)

[Kommuneplanens samfunnsdel](#)

